

Privatinės teisės užduotis

2024 m. gegužės 17 d.

Ieškovė Vardaitienė pateikė teisme ieškinį atsakovui Vardaičiui, kuriuo prašo nutraukti jos ir atsakovo 2010-04-01 sudarytą santuoką, kuri buvo sudaryta katalikų bažnyčioje ir įregistruota Civilinės metrikacijos įstaigoje, dėl atsakovo kaltės. Nurodė, kad atsakovas buvo jai neištikimas, ką patvirtina jos padarytos ir teismui pateiktos atsakovo telefone SMS žinučių nuotraukos, kuriomis atsakovas nedviprasmiškai susirašinėjo su meiluže. Taip pat prašė atsakovo vardu pagal 2008-03-10 pirkimo-pardavimo sutartį įgytą šeimos 2 kambarių butą pripažinti bendrąja jungtine nuosavybe, nes butas buvo pirktas atsakovui imant paskolą iš banko ir ši paskola buvo gražinama bankui bendromis ieškovės ir atsakovo lėšomis; perkant atsakovui butą jie jau palaikė artimus santykius; butą prašė padalinti, ieškovei priteisiant butą natūra, o atsakovui kompensaciją, sudarančią 1/3 dalį buto vertės. Šalių nepilnametės dukters Vėjos gyvenamąją vietą prašo nustatyti su ieškove minėtame bute. Kadangi vaiko gyvenamoji vieta nustatyti su ieškove, be to, šalių santykiai labai konfliktiški, mergaitė nenori bendrauti su atsakovu, todėl prašo jai priteisti didesnę bendro turto dalį ir ieškovei priteisti butą natūra, o atsakovui kompensaciją. Išlaikymo dukrai iš atsakovo nereikalauja, kadangi pati yra pajėgi išlaikyti vaiką, gauna pakankamą, du vidutinius atlyginimus viršijantį, darbo užmokestį. Prašo palikti jai santuokinę pavardę.

Atsakovas Vardaitis pateikė atsiliepimą. Nurodo, kad dėl santuokos iširimo kalta ieškovė, todėl santuoka turėtų būti nutraukta išimtinai dėl ieškovės kaltės, kadangi ji pažeidė savo santuokinę pareigą rūpintis vienas kitu, gerbti bendro gyvenimo taisykles, buvo grubi atsakovui, juo visiškai nesirūpino. Ieškovės pateiktos SMS žinučių nuotraukos nieko neįrodo, nes jos gautos neteisėtu būdu, nesant atsakovo sutikimo, o be to, jų turinys redaguotas, neatspindi tikrojo pokalbio žinutėmis turinio. Prašo atmesti ieškovės reikalavimą dėl dviejų kambarių buto pripažinimo bendrąja jungtine nuosavybe, teigdamas, jog butas įgytas iki santuokos su ieškove sudarymo jo asmeninės nuosavybės teise, todėl negali būti pripažįstamas bendrąja jungtine nuosavybe. Kredito gražinimo įmokos buvo mokamos jo paties, iš jo paties gaunamo darbo užmokesčio. Šalių dukters gyvenamąją vietą prašo nustatyti su atsakovu, kadangi jis turi būstą – minėtą butą, galės aprūpinti vaiką gyvenamuoju plotu, o ieškovė jokio nuosavo būsto neturi, o vaikas prieš jį nuteikinėjamas yra atsakovės. Nustačius dukters gyvenamąją vietą su juo, prašo priteisti iš ieškovės 100 Eur kas mėnesinį išlaikymą. Nustačius dukters gyvenamąją vietą su ieškove, sutinka su ieškovės reikalavimu nepriteisti iš jo išlaikymą, kadangi jo pajamos yra per pusę mažesnės nei ieškovės. Be to, reikalauja ieškovei grąžinti ikisantuokinę pavardę.

Motyvuotai atsakykite:

1. Kokia pasirengimo forma nagrinėjimui iš esmės taikytina šioje situacijoje? Ar gali būti nagrinėjami atsakovo atsiliepime nurodyti reikalavimai, nepareiškus CPK nustatyta tvarka priešiškinio? Kaip vertintumėte ieškovės pateiktą įrodymą – SMS žinučių atsakovo telefone nuotraukas – jo leistinum kontekste?
2. Kaip spręstumėte šalių ginčą materialinės teisės prasme visais su santuokos nutraukimu susijusiais klausimais? Jeigu butą pripažintumėte bendrąja jungtine nuosavybe, kaip jį padalintumėte.

Egzaminuojamojo kodas _____
Baudžiamosios teisės ir proceso užduotis
2024 m. gegužės 17 d.

Apylinkės teisme nagrinėjama baudžiamoji byla, kurioje B. kaltinamas pagal BK 281¹ straipsnio 1 dalį tuo, kad vairuodamas automobilį, padarė eismo įvykį, kurio metu kliudė ir apgadino stovintį automobilį „Toyota Avensis“, o po šio eismo įvykio iki jo aplinkybių nustatymo vartojo alkoholį ir jam buvo nustatytas 2,20 promilių neblaivumas.

Ikiteisminio tyrimo metu prokuroras kreipėsi su pareiškimu į tyrimo atlikimo vietas apylinkės teismą skirti įtariamajam B. kardomąją priemonę – suėmimą vienam mėnesiui, BPK 122 straipsnio 1 dalies 2 punkto, 3 dalies pagrindu. Pasak prokuroro, įtariamasis, būdamas laisvėje, gali trukdyti ikiteisminiam tyrimui, kadangi gauta objektyvių duomenų, jog po eismo įvykio, iki atvykstant policijos pareigūnams, jis telefonu tarėsi su kitu asmeniu, kad šis prisiimtų kaltę. Teisėjas priėmė nutartį atsisakyti skirti suėmimą ir paskyrė įtariamajam kardomąją priemonę – specialiosios teisės (teisės vairuoti kelių transporto priemonę) sustabdymą.

Prokuroras, palaikantis valstybinį kaltinimą, prašo:

- B. pripažinti kaltu pagal BK 281¹ straipsnio 1 dalį ir nuteisti jį šešioms mėnesiams laisvės atėmimo (anksčiau neteistas, tačiau 10 kartų baustas už tokius Kelių eismo taisyklių pažeidimus kaip greičio viršijimas daugiau nei trisdešimt kilometrų per valandą, kelio ženklų reikalavimų pažeidimą, pavojingą ir chuliganišką vairavimą, transporto priemonės vairavimą esant neblaiviam, kai jam buvo nustatyta 1,10 promilių neblaivumas);
- paskirti B. baudžiamąjį poveikio priemonę – uždrausti vairuoti transporto priemones dvejus metus;
- konfiskuoti B. nuosavybės teise priklausantį automobilį, kaip nusikalstamos veikos padarymo priemonę.

Gynyba prašo:

- skirti bausmę, nesusijusią su realiu laisvės atėmimu (baudą), motyvuojant tuo, kad padarytas nesunkus nusikaltimas, B. anksčiau neteistas, vedęs, turi du mažamečius vaikus, dirba ir turi nuolatinę pajamą;
- neskirti prokuroro prašomų baudžiamąjį poveikio priemonių, nes jis vienintelis šeimoje turi teisę vairuoti transporto priemonę ir ji yra būtina užtikrinti tam tikrus šeimos poreikius (nuvežti vaikus į ugdymo, senyvo amžiaus ligotus tėvus į gydymo įstaigas ir pan.);
- be to, nėra pagrindo konfiskuoti automobilio ir dėl to, kad kaltinamojo B. padaryta veika nėra tiesiogiai susijusi su kelių transporto priemonės panaudojimu, todėl ji nėra nusikalstamos veikos padarymo priemonė.

Motyvuotai atsakykite:

1. Išanalizuokite BK 281¹ straipsnio 1 dalyje nurodytos nusikalstamos veikos požymius.
2. Nagrinėjamu atveju:
 - a) kokią bausmės rūšį turėtų paskirti teismas, vadovaudamasis bausmės skyrimo taisyklėmis, kaltinamajam B.? (atsakymą pagrįskite konkrečiomis įstatymo nuostatomis);
 - b) ar turėtų būti (ne)skiriamos prokuroro prašomos baudžiamojo poveikio priemonės? (atsakymą pagrįskite konkrečiomis įstatymo nuostatomis); nepriklausomai nuo jūsų pateikto atsakymo, atsakykite nuo kada nagrinėjamu atveju turėtų būti skaičiuojamas nuosprendžiu paskirtos baudžiamojo poveikio priemonės - uždrausti naudotis teise vairuoti transporto priemones – terminas?
 - c) ar asmenį pripažinus kaltu pagal BK 281¹ straipsnio 1 dalį dėl to, kad iki jo padaryto eismo įvykio aplinkybių nustatymo vartojo alkoholį ir jam nustatyta 1,51 ir daugiau promilių neblaivumas, jam turi būti taikomos BK 72 straipsnio nuostatos?
3. Ar nagrinėjamu atveju buvo pagrindai ir sąlygos kardomosios priemonės - suėmimo paskyrimui? (atsakymą pagrįskite konkrečiomis BPK nuostatomis). Aptarkite BPK nustatytus suėmimo skyrimo pagrindus ir sąlygas.